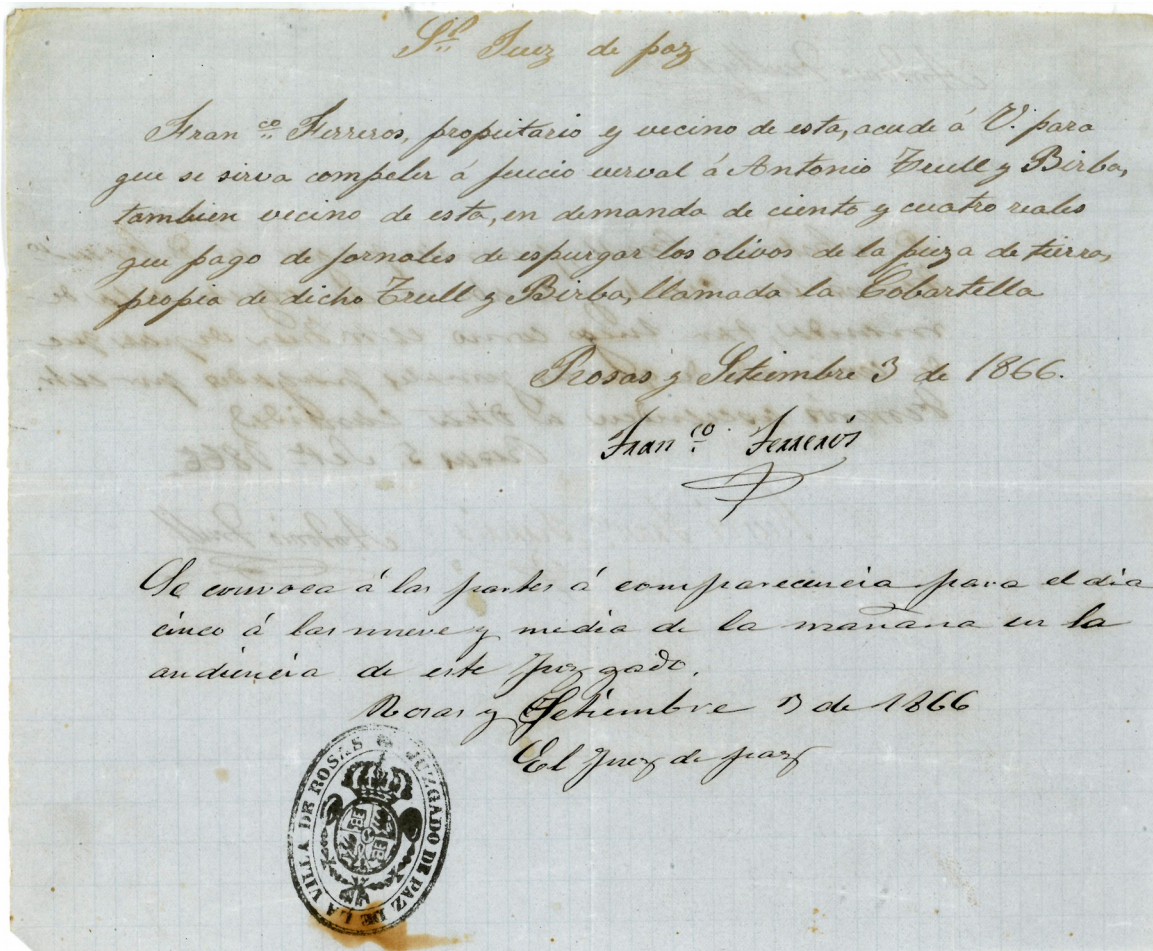

El document del mes de març de 2020 de l'AMR

Escatir oliveres i no cobrar

Els judicis verbals, una font per a la història social

Dades arxivístiques

CAT AMR Jutjat de Pau i Registre Civil de Roses. 1.1.2. Judicis verbals. Judici verbal entre Francisco Ferrerós i Antonio Trull Birba pel pagament de 104 rals relatius a uns jornals per escatir les oliveres d'una peça de terra anomenada la Cobertella. 3-5 de setembre de 1866. Castellà.

Història arxivística

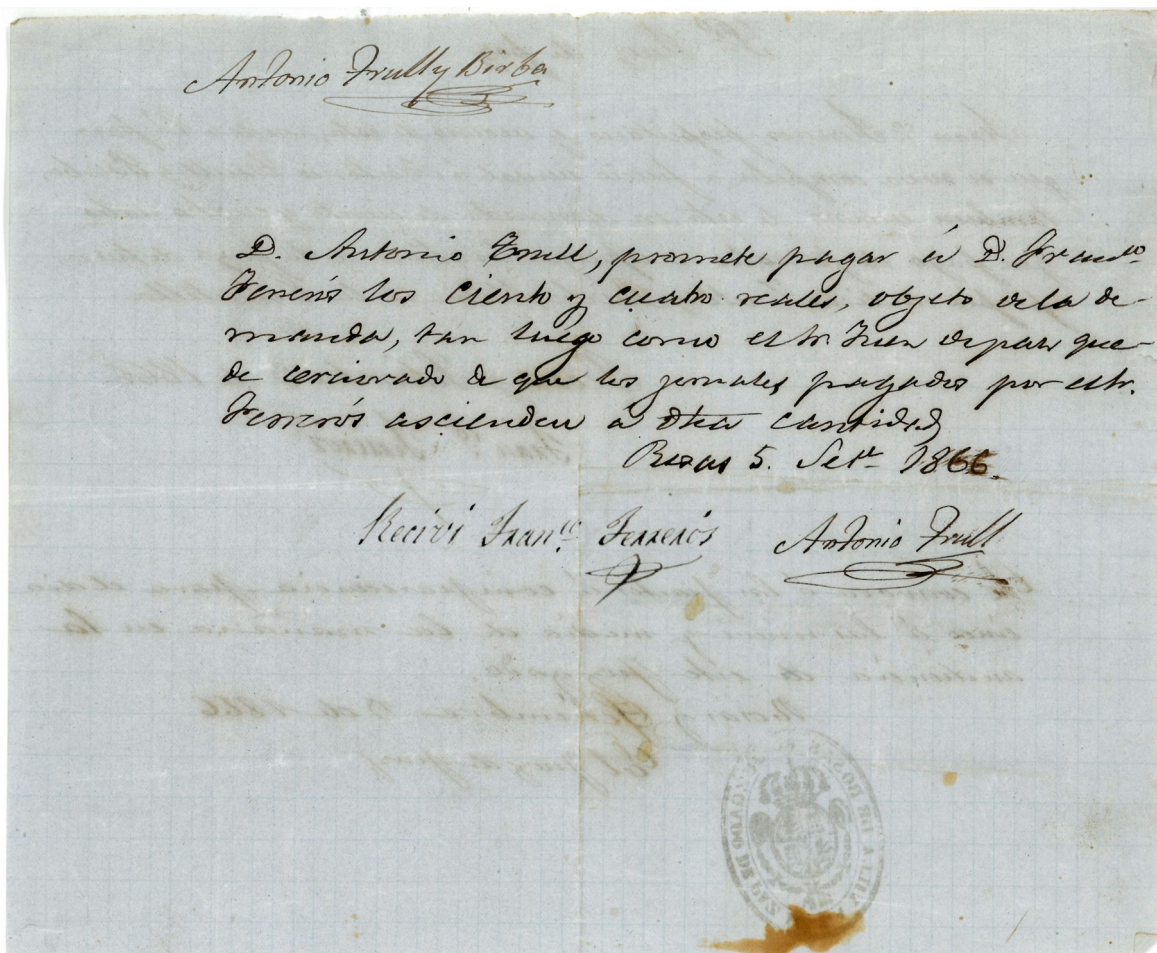
Fins a les darreries de la dècada de 1980, el fons del jutjat es trobava instal·lat a les golfes de l'antic Ajuntament, situat al carrer del Doctor Jaume Pi i Sunyer, on també hi havia el seu despatx. Amb el trasllat l'any 1988 de les oficines del Jutjat de Pau a la seva ubicació actual, situada a l'avinguda de Rhode, 67, l'arxiu també es va traslladar. Està instal·lat en una petita habitació i, actualment, només s'hi conserva la documentació més recent. La resta de l'arxiu va ser transferit a l'AMR l'abril de l'any 2007, el mes de setembre de 2011 i el mes de juny de l'any 2018. Per aquest mes de març de 2020 hi ha programada una nova transferència amb un xic més de 2ml.

La documentació, tot i estar parcialment desordenada, estava classificada per sèries documentals i mantenia així una certa coherència arxivística. Estava instal·lada en lligalls i carpetes referents a les diferents funcions que ha exercit l'òrgan judicial des de la seva creació. Des de l'any 2007, amb la transferència de la documentació a l'AMR, s'han anat fent diverses campanyes de classificació i de descripció del fons. Actualment, el fons està totalment classificat i descrit a nivell de sèrie.

Contingut

El dia 3 de setembre de 1866 el senyor Francisco Ferrerós es va personar al Jutjat de Pau de Roses per iniciar els tràmits legals per reclamar els diners que Antonio Trull Birba li devia d'escatir unes oliveres situades a la Cobertella. I no era pas poca cosa, 104 rals! Una bona suma de diners per un jornalero com en Ferrerós. A l'oficina del jutjat, situada a la casa de la vila, van començar els papers per a la celebració d'un judici verbal. La solució més acostumada i preferible en aquests casos de deutes.

El mateix dia 3 de setembre el jutge de pau va convocar a les dues parts per a dos quarts de deu del matí del 5 de setembre. Aquests tràmits eren molt senzills, fins al punt que en una sola quartilla hi havia tots els tràmits relacionats amb el judici. La majoria dels cops ni es deixava constància de la resolució del conflicte, però en aquest cas, com es va arribar a un acord, sí. D'aquesta manera, el jutge va escriure al revers del document el pacte d'ambdues parts, que consistia en el pagament del deute per part d'Antonio Trull. A sota, el mateix Francisco Ferrerós signava i escrivia "Reciví".

Context

Els fons dels jutjats de pau són una font riquíssima per a l'estudi de la conflictivitat local dels segles XIX, XX i XXI. Lluny de les causes de jutjats més importants, com els de Figueres, Girona i Barcelona, aquestes petites causes documenten la quotidianitat de poblacions com Roses. La documentació del jutjat de pau rosinc comença l'any 1849 i de manera més seriada a partir de la dècada de 1860 amb la consolidació de l'estructura judicial emanada dels reials decrets de 26 de setembre de 1835 i de 22 d'octubre de 1855. Però l'administració de justícia a Roses comença molts segles enrere i bona mostra d'aquest fet és la cort de justícia de pesca o de mar de Roses des del segle XV.

L'estudi del fons del jutjat i la documentació esparsa dels segles anteriors és una de les grans tasques que queda a la historiografia rosinca per aprofundir en el coneixement del seu passat i en la conflictivitat lligada a la pesca, la pagesia i el comerç.

Més informació

<http://www.roses.cat/la-vila/arxiu-municipal/fitxers/documents/CATAMR6.1JutjatdePauiRegistreCivildeRoses.pdf>

Marcel Pujol Hamelink; Alfons Garrido Escobar. *Llibre de la Cort de Mar de Roses. Ordinacions, sentències i concòrdies sobre la pesca (segle XV)*. Palamós. Col·lecció Promediterrània. Fundació Promediterrània. 2019.